

Vereniging 3.0 the next step

Tekst: Sylvie Smeets

Vereniging 3.0 is veelbesproken en daagt uit om over de toekomst na te denken, maar hoe kom je tot een concrete volgende stap?

Rob Bongenaar en Petra van de Goorbergh helpen vanuit Wissenraet Van Spaendonck verenigingen om toekomstbestendig te worden. Zij zien de coronacrisis als een kantelmoment. Van de Goorbergh: “De coronacrisis heeft gek genoeg bij de meeste verenigingen niet gezorgd voor ledenverlies, maar juist tot ledenaanwas. Het is het moment geweest waar veel verenigingen het podium gepakt hebben. Juist in zo’n hectische tijd kunnen ze laten zien wat ze kunnen bereiken voor de leden. Die hebben in deze tijd extra behoefte elkaar op te zoeken. Digitaal weliswaar.”

Zij vermoedt dat contacten in de verenigingen in de toekomst vaker (deels) digitaal gaan plaatsvinden. “Er waren al best wel digitale ontwikkelingen, maar door corona zijn deze versneld. Het zal in de toekomst een mix worden van elkaar live ontmoeten en online sessies. Massale bijeenkomsten maken plaats voor kleinschalige events rondom een bepaald thema. Ik denk dat door corona ook de ledencommunicatie voortaan anders zal zijn. Meer vanuit de verbinding.”

Bongenaar beaamt: “Verenigingen doen heel veel aan communicatie, maar vaak landt de boodschap niet bij de leden. Met interactie is dat beter te realiseren.” Bongenaar ziet corona als een kantelmoment. “Dit is hét moment om je te bezinnen op de toekomst.”

Vereniging 3.0

Het model Vereniging 3.0 helpt verenigingen om een antwoord te vinden op dominante trends. Denk aan een terugtrekkende overheid, individualisering of disruptieve businessmodellen door nieuwe technologie. Het daagt verenigingen uit om samen met leden te zoeken naar een nieuwe positie in de samenleving en het eigen domein. Innoveren staat daarbij voorop: zowel voor de individuele leden als voor het collectief. Rob Bongenaar is associate partner bij Wissenraet Van Spaendonck en denkt terug: “Tot twee jaar geleden was ik directeur van Koninklijke Horeca Nederland (KHN).

We waren razend enthousiast over het concept Vereniging 3.0. Het was een feest der herkenning, zowel voor het bestuur, de ledenraad als de bureaumedewerkers. Al snel werd duidelijk dat voor KHN de 3.0-stip op de horizon nodig was voor een gezonde vereniging met blijvende toegevoegde waarde voor haar leden. Op basis van het 3.0-concept hebben we een plan gemaakt met het doel om dat over een periode van drie jaar volledig uit te rollen.”

Toekomstbestendig in de praktijk

“Het is dus niet de bedoeling iedere vereniging naar 3.0 over te hevelen”, verduidelijkt Bongenaar. “Het is maar net wat een vereniging voor ogen heeft. Een vereniging kan prima op het gebied van ledenwerving een Vereniging 2.0 zijn en als het om het verdienmodel gaat een 3.0. Er is geen goed of fout. Als ik terugkijk op het proces bij KHN is er aan de ene kant de ervaring dat het klopt, dat het model bevestigt wat je zelf ook al zocht of wilde. Tegelijkertijd is het proces heel intensief en moet je als vereniging echt zelf jezelf opnieuw uitvinden. Dat kost veel tijd en dus geld. Achteraf denk ik dat het misschien met wat meer begeleiding of sturing wat sneller of gemakkelijker had gekund. Daarom is er nu met The Next Step Scan een handreiking voor een toekomstbestendige vereniging.”

Next Step Scan

Om te achterhalen in welke gebieden verbetering zit (of waar het juist heel goed gaat) is de The Next Step Scan ontwikkeld. Deze scan bestaat uit een korte online vragenlijst en geeft binnen een paar minuten inzicht in onder meer de toekomstbestendigheid, samenwerkingsverbanden en blijvende ledenrelevantie van de vereniging. Petra van de Goorbergh, manager Wissenraet Van Spaendonck vertelt: “The Next Step Scan geeft het verenigingsbestuur en -bureau inzicht in activiteiten en hoe de vereniging in de toekomst relevant blijft. Het is een eyeopener voor directeuren en bestuurders. De uitkomsten bieden vervolgens de basis voor mogelijke vervolgstappen.”

Uniek en beproefd succes

Van de Goorbergh: “We verbinden de vraag naar de unieke en vernieuwende focus en het perspectief uit model 3.0 met beproefde succesfactoren voor verenigingen. Ze komen voort uit de seven measures of succes van Jim Collins. Hij stelde in een onderzoek voor ASAE de vraag: wat doen zeer succesvolle verenigingen anders dan andere? Daarbij kwamen na drie jaar praktijkonderzoek succesfactoren als ‘proactief werken aan een cultuur van dialoog en betrokkenheid’, het ‘aangaan van strategische allianties’ en ‘dienstverlening in lijn van het mission statement’ uit de bus.”

In de scan komen ze terug als de volgende zeven kritische succesfactoren van deze tijd:

1. Het hebben van een gedragen visie over de toekomst van de sector en de vereniging.
2. De maatschappelijke oriëntatie en lobbykracht om de eigen belangen effectief te positioneren.
3. De rol in kwaliteit, data en informatiedeling.
4. Het al dan niet nemen van een rol in vernieuwing en collectieve innovatie.
5. De mate waarin dienstverlening aan leden kritisch wordt beoordeeld.
6. Wendbaarheid en slagkracht van de verenigingsorganisatie.
7. Verbinding en dialoog met leden en stakeholders.

Toekomstbeeld in een paar stappen

Van de Goorbergh licht toe: “Aan de hand van deze zeven onderwerpen uitgewerkt in 21 meerkeuzevragen bepaalt de scan hoe de vereniging ervoor staat. In een paar stappen heb je onder meer een beeld van de toekomstbestendigheid, samenwerkingsverbanden en blijvende ledenrelevantie van de vereniging. Per onderdeel rolt er een score uit, waar feedback op volgt en desgewenst advies en hulp in het vervolgtraject. Misschien heeft je vereniging meer onderzoek nodig, of meer input van leden of mis je bepaalde competenties. Kortom, de scan biedt een handvat en eerste inzicht in de thema’s waarmee je heel toekomstgericht aan de slag kunt gaan met het bestuur en de leden van de vereniging.

Doe de scan

Ben je benieuwd hoe je vereniging ervoor staat?

Doe gratis en vrijblijvend de scan op
<https://nl.research.net/r/HWCLGW9>.

Naast Petra van de Goorbergh en Rob Bongenaar zijn ook Jos Wesselink en Carmen de Jonge betrokken bij dit associatenetwerk.

Gemakkelijk en veilig je ALV organiseren?

sinds 2020

ONLINE ALV.NL

MAKKELIJK EN VEILIG

Tel: 085-0230597

TIME STAR MEDIA
 VIDEO COMMUNICATION & CREATIVE SERVICES

Ook voor online events en content!